

A Fővárosi Ítéltábla dr. Kovács Ernőügyvéd által képviselt felperesnek a Csáki Ügyvédi Iroda által képviselt alperes neve alperes ellen vételár megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. október 12. napján kelt 27.G.40.103/2011/20. számú ítélete ellen a felperes és az alperes által benyújtott fellebbezések folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és a keresetet teljes terjedelmében elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 80.000,- (Nyolcvanezer) Ft fellebbezési eljárási illetékből és 400.000,- (Négyszázezer) Ft + áfa első- és másodfokú ügyvédi munkadíjból álló perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy az adóhatóság felhívására fizessen meg az államnak az illetékfeljegyzési jogára tekintettel le nem rótt 788.000,- (Hétszáznyolcvannyolcezer) Ft első- és másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított, a fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint a felek között 2008. október 5-én két - külön okiratba foglalt - írásbeli megállapodás jött létre. A „Megállapodás” megnevezéssel készült okirat 2. pontja szerint az ... Egészségügyi Szolgáltató Kft. tagjaként - a törzstőke 75 %-át kitevő üzletrésszel bíró - felperes arról tájékoztatta az alperest, hogy a társaság eladósodott, likviditási gondjai vannak, a társaság ellen két felszámolási kérelem került benyújtásra, amelyek vonatkozásában csak 30 napos fizetési haladékot kaphat, ellenkező esetben felszámolását elkerülni nem lehet, a társaságnak sürgősen tőkére van szüksége. Az alperes a 3. pontban nyilatkozott, hogy kész a társaság likviditási gondjai megoldását megkísérelni, tárgyi és személyi feltételei javítása, szerződésállománya fejlesztése érdekében pénzeszközöket biztosítani, azonban ennek feltétele, hogy a társaság működésére meghatározó befolyást gyakoroljon, a társaság üzletmenetét, szakmai- és adminisztratív

irányítását, irányát közvetlenül meghatározhassa, hogy a törzstőke, illetve a leadható szavazatok legalább 75 %-át kitevő üzletrésszel kell rendelkezzen. A 4. pontban a felperes nyilatkozott, hogy kész a társaság törzstőkéje 75 %-át kitevő üzletrésze átengedésére, továbbá az egészségügyi szolgáltatásban és laborszakmában szerzett tapasztalatai, saját munkája - a társaság fejlesztése érdekében való - rendelkezésre bocsátására. E nyilatkozatokra figyelemmel rögzítették a felek, hogy az üzletrész átruházására e megállapodás aláírásával egyidejűleg kerül sor. A felperes kijelentette azt is, hogy a továbbiakban - sem tagként, sem más, a társasági jog által szabályozott módon - nem kíván a társaságban szerepet vállalni. Mindezekre tekintettel az 5.1. pont szerint abban állapodtak meg a felek, hogy az alperes e megállapodás és az üzletrész adásvételi szerződés aláírása napját követő hónap első napjától számított legalább 36 hónapon keresztül, átlagosan havonta 200.000,- Ft jövedelmet/juttatást biztosít a felperesnek, annak ellenértékeként, hogy a felperes a laborszakmában szerzett tapasztalatait és szakmai munkáját (a továbbiakban: eladói közreműködést) az alperes igénye szerint a társaság rendelkezésére bocsátja, annak érdekében, hogy a társaság a felhalmozott tartozásait mielőbb rendezhesse, jövedelmezősége, árbevétele - a megfelelő szakmai munka eredményeként is - minél jobban növekedjék. Az e pontban rögzített kölcsönös kötelezettség mindaddig terhelte, illetve jogosította a feleket, amíg a kifizetett javadalmazás összege el nem érte a 7.200.000,- Ft-ot; azzal, hogy amíg a társaság a megállapodás napját megelőző időszakból származó tartozásait nem egyenlítette ki, a felperest megillető javadalmazás nem haladhatta meg a havi 200.000,- Ft-ot. Az 5.6. pontban rögzítették, hogy a felperes társasággal fennállt munkaviszonyát közös megegyezéssel a megállapodás napjával megszüntették, továbbá, hogy a munkaszerződés szerinti feladatokat az 5.1. pont szerint, eladói közreműködés keretében végzi. A 6. pont szerint úgy állapodtak meg, hogy a felperesnek járó javadalmazás - lehetőség szerint számla ellenében - elsődlegesen az ... Kft. árbevétele terhére kerül kifizetésre; arra az esetre, ha az árbevétel miatt a társaság a fizetésre nem képes, az alperes a felperest e megállapodás alapján megillető javadalmazás megfizetéséért kezességet vállalt.

A külön okiratba foglalt, a felperes mint eladó és az alperes mint vevő között létrejött üzletrész adásvételi szerződés értelmében a felperes az ... Egészségügyi Szolgáltató Kft.-ben fennálló, a törzstőke 75 %-át kitevő, 3.000.000,- Ft névértékű üzletrészét 10,- Ft vételár ellenében átruházta az alperesre. Az 5. pontban a felperes nyilatkozott, hogy a társasággal elszámolt, a társasággal szemben követelése, igénye nem áll fenn.

A 2008. október 5. napi megállapodás szerinti javadalmazás címén, a társaságnál kifejtett közreműködés ellenében a felperes javára 1.000.000,- Ft került megfizetésre.

A felperes 2009. augusztus 30-án kelt, a társaság vezető asszisztenséhez címzett, másolatként az alperesnek is megküldött írásbeli nyilatkozatában közölte, hogy a társaság telephelyén leletellenőrző szakmai munkát - nyilatkozata visszavonásáig - a továbbiakban nem végez.

Az ... Kft. 2010. decemberében felszámolás alá került.

A felperes a 2010. december 1-jén benyújtott keresetében vételár jogcímén 6.200.000,- Ft tőke és annak 2010. október 22. napjától kezdődő, a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamata megfizetésében kérte az alperes marasztalását.

Arra hivatkozott, hogy a felek között 2008. október 5-én létrejött két szerződés egy 7.200.000,- Ft-os vételár kikötésével szóló üzletrész átruházási szerződést leplezett, a szerződés színlelt volt, a leplezett szerződés tartalma a Ptk. 207. § (6) bekezdése szerint ítélandó meg. A megállapodás kitért a cég kifizetetlen tartozásaira, likviditási problémáira, de arra is, hogy több éve működő, a laborszakmában jelentős tapasztalattal, komoly szakemberállománnyal és eszközparkkal rendelkező társaság. A felperes üzletrésze nem volt értéktelen, az üzletrész adásvételi szerződésben foglalt 10,- Ft ellenérték a valóságnak nem felelt meg. A megállapodás szerint a felperes a társaság anyagi helyzete stabilizálása érdekében - az alperes igénye szerint - kifejtett szakmai közreműködése ellenértékeként volt jogosult 7.200.000,- Ft-ra, a közreműködés teljesítménytől független volt, az ellenérték előre meghatározott összegben, részletekben járt. Mindezzel a felperes azt vállalta, hogy a társaság új vezetése igénye esetén segítséget nyújt, de alapvetően azt, hogy nem jelent konkurenciát, nem akadályozza a társaság működését. A 7.200.000,- Ft-ban kikötött ellentételezés valójában az üzletrész vételárának felelt meg, amelyből az alperes 1.000.000,- Ft-ot fizetett meg. A megállapodásban rögzítettek az üzletrész részletvételeként értelmezhetőek, nem pedig havonta járó jövedelemként. A színleltség a leplezett szerződést érvénytelenné nem tette, az üzletrész adásvételi szerződés érvényesnek tekintendő, amely szerződés teljesítésével az alperes vevőként a teljes vételárat megfizetni köteles.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Annak előadásával, hogy először a megállapodásnak nevezett szerződés megkötésére került sor, és azt követően, arra tekintettel az üzletrész adásvételi szerződés aláírására, arra hivatkozott, hogy a megállapodás nélkül az üzletrész adásvételi szerződést nem kötötte volna meg. Színleltség miatti semmisség akkor állapítható meg, ha mindkét szerződő fél akarata és tudatos egyetértése fennállt abban, hogy kinyilvánított ügyleti akaratauk mögött valódi szándékuk egy másik szerződés érvényre juttatása, hangsúlyozta, hogy a peres feleknek kívülálló személyek megtévesztésére irányuló, a valódi ügyleti szándékuk leplezésére vonatkozó egyetértése, kölcsönös akarata a megkötött szerződések vonatkozásában hiányzott. A megállapodás megnevezésű okirat meghatározott célból és időtartamra, legalább 36 hónapra azért jött létre, hogy a társaság üzemeltetésében a felperes részt vegyen. A felperes - a munkaviszony 5.6. pont szerinti megszüntetésével - a megállapodás alapján hónapokig el is látta a laboratóriumi szakmai irányítást. Hangsúlyozta, hogy az alperesnek az üzletrész adásvételi szerződés megkötését megelőzően nem volt módja megismerni a társaság gazdasági helyzetére vonatkozó hiteles adatokat, okiratokat, és bejelentette azt is, hogy a felperes a kért iratokat ezt követően sem adta át, adatokat sem szolgáltatott.

Hivatkozott arra is, hogy a megállapodás szerint a felperest megillető juttatás

teljesítésére a társaság volt köteles. A társaság felszámolása elrendelése miatt a megállapodásban foglalt fizetési kötelezettség, a felperes követelése megszűnt.

Az elsőfokú bíróság a 2012. október 12-én kelt 27.G.40.103/2011/20. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.000.000,- Ft tőkét, és annak 2010. október 22. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév utolsó napján érvényes, a jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, továbbá 63.500,- Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 330.200,- Ft perköltséget. A le nem rótt kereseti illetékből a felperest 312.000,- Ft, az alperest 60.000,- Ft megfizetésére kötelezte.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy a felperes keresetét azért találta csak részben megalapozottnak, mert a szerződés színlelés okából való semmisségéhez az volt szükséges, hogy egyező akarattal egyik szerződő fél sem kívánta megkötni azt a szerződést, amely nyilatkozataik alapján keletkezett. Figyelemmel arra, hogy a meghallgatott tanúk a szerződéskötésnél nem voltak jelen, a szerződési akarat tekintetében értékelhető vallomást tenni nem tudtak, az elsőfokú bíróság a felek személyes meghallgatása, továbbá az írásbeli bizonyítékok alapján tárta fel a szerződéskötés körülményeit, és a Ptk. 207. § (1) bekezdésében foglalt értelmezési szabályt követve megállapította, hogy a felek szándéka egyrészt arra irányult, hogy a felperesnek a társaságban lévő 75 %-os üzletrészt az alperes megvásárolja, másrészt pedig arra, hogy a felperes a társaság működéséhez a továbbiakban szakmai segítséget nyújtson, 36 hónapos határozott időtartam alatt havi 200.000,- Ft juttatás ellenében. Dr. D. Gy. tanúvallomásából rögzítve, hogy ügyvédi részvétellel megkötött üzletrész átruházási szerződéseknél a szerződő felek rendszeresen szerepeltetnek 1,- Ft, 10,- Ft, 100,- Ft vételárösszegeket, az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy - az alperes azon állításával szemben, hogy a felperes vagyont nem adott át, kizárólag adósságokat és üres céget hagyott hátra - a felperes nem szolgáltatott bizonyítékot arra, hogy az üzletrész ellenértéke 7.200.000,- Ft volt.

Azt vizsgálva, hogy a felek szerződéskötéskori akarata irányult-e arra, hogy az adásvételi szerződéssel, vagy a külön okiratba foglalt megállapodással más szerződést leplezzenek, a becsatolt okiratok, a megállapodás 2., 3., 4., 5.1., 6. pontjai - azaz a társaság eladósodására, likviditási gondjaira vonatkozó felperesi tájékoztatás, a társaság likviditási gondjai megoldásával, pénzeszköz rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos alperesi vállalásra, a törzstőke 75 %-át kitevő üzletrész átengedésére és az egészségügyi szolgáltatásban szerzett tapasztalatai társaság rendelkezésére bocsátására kész felperes e nyilatkozatára, a társaság érdekében kifejtendő felperesi szakmai támogatás, annak ellenében kikötött 36 havi, elsődlegesen a társaság árbevételeiből kifizetendő 200.000,- Ft jövedelem/juttatással kapcsolatos kikötések - értékelésével arra a következtetésre jutott az elsőfokú bíróság, hogy a felek szándéka arra irányult, hogy az alperes a rendelkezésére álló pénzeszközeivel a társaság „segítségére siessen”, a felperes pedig a továbbiakban szakmai munkájával segítse elő a társaság tevékenységét, amelyért díjazásra volt jogosult. Mivel az elsődlegesen a társaság árbevételeiből

teljesítendő díjazásért az alperes készfizető kezességét vállalt, és a felperes 2009. augusztusáig kifejtett tevékenysége csupán 2009. áprilisáig került kifizetésre, az elsőfokú bíróság a kereset alapjául megjelölt megállapodás alapján a felperes követeléséből 1.000.000,- Ft erejéig marasztalta az alperest.

Az ítélettel szemben mind a felperes, mind az alperes fellebbezéssel élt; a felperes a keresetet elutasító ítéleti rendelkezés megváltoztatásával az alperes kereset szerinti marasztalását, az alperes a keresetnek helytadó rendelkezés megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte.

A felperes a jogorvoslati kérelme indoklásául arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság részben megalapozatlanul állapította meg a tényállást, a felek szerződési akaratára vonatkozóan levont következtetése téves, az ítélet ezért e részben jogszabálysértő. Hangsúlyozta, hogy a felek közti két szerződés csak együtt értelmezhető, a két szerződés tartalma együtt felel meg valódi akaratuknak; önállóan, a másik szerződés hiányában egyik szerződést sem kötötték volna meg. Közös akaratuk az volt, hogy a felperes a társaságban lévő 75 %-os üzletrészt 7.200.000,- Ft-ért eladja az alperesnek, és vállalta, hogy a vételár teljes kifizetéséig nem hagyja magára a társaságot, az alperes által igényelt mértékben - elsősorban szakmai ismertsége révén - segítséget nyújt, illetve hasonló tevékenységű cégben való közreműködéssel nem teremt konkurenciát. Az üzletrész-vásárlásban lévő bizonyos kockázatot látva az alperes csak részletfizetésre vállalkozott, és arra, hogy a havi részlet 200.000,- Ft legyen mindaddig, amíg a társaság nem rendezi a tartozásait. Költséghatékonyabb megoldás végett került az a megállapodásba, hogy a vételár a társaság terhére kerül kifizetésre. A szerződés tényleges tartalma, a felek szerződési szándéka megállapításakor csak a szerződések szövegére lehet hagyatkozni, a megállapodás szövege értelmezéséből a felek valódi és életszerű szerződési szándéka megállapítható. Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a felek szándéka egyrészt üzletrész-átruházásra, másrészt arra irányult, hogy a felperes szakmai segítséget nyújtson a társaság további működéséhez, mégpedig 36 havi határozott időtartamban, havi 200.000,- Ft juttatás mellett. Az elsőfokú ítéletbeli megállapításokkal szemben a felperes munkaviszonya közös megegyezéssel került megszüntetésre, 2009. augusztus 30-án a felperes azt jelentette be, leletellenőrző (validáló) szakmai munkát nem végez a továbbiakban, azonban az elsősorban vállaltakat, a partnerekkel való kapcsolattartást, a konkurencia tilalmát ezt követően is teljesítette. A feleket eladóként és vevőként nevesítő, külön okiratba foglalt megállapodás alapvetően adásvételről szólt, nem a felperes személyes, napi laboratóriumi munkájára volt szükség, hanem tapasztalataira, kapcsolattartására, ismertségére és elismertségére. Az alperes vevőként a vételárat részletekben vállalta megfizetni, a vételár összege a felek között nem is volt vitás. Az 5.1. pont egyértelműen tartalmazta, hogy a feleket az e pont szerinti kölcsönös kötelezettség mindaddig terhelte, illetve jogosította, amíg a kifizetett javadalmazás el nem érte a 7.200.000,- Ft-ot. Nem addig terhelte tehát az alperest a fizetési kötelezettség, amíg a felperes dolgozott, vagy amíg a társaság elért valamit, hanem addig, amíg a 7.200.000,- Ft vételár kiegyenlítésére nem került sor. Az alperest az 5.2. pont szerint nem terhelte csupán vételár-fizetési

kötelezettség, azaz ha akaratán, önhibáján kívül veszítette el a társaság feletti befolyását, míg az 5.3. pont szerint az üzletrész saját elhatározásból való értékesítése esetén a javadalmazásból még hátralévő összeg az üzletrész-átruházással esedékessé vált.

Az alperes a jogorvoslati kérelme alapjául arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság iratellenesen, a vonatkozó jogszabályokat, bírói gyakorlatot tévesen értelmezve adott részben helyt a keresetnek. Azzal, hogy helyes az az elsőfokú ítéletbeli megállapítás, hogy - a színlelettel, a 7.200.000,- Ft-ban meghatározott üzletrész-vételárral kapcsolatos felperesi állítással szemben - a megállapodás nem volt színlelt, a felek együttműködése részleteit írta le, az alperes hangsúlyozta, hogy a felperes e megállapodásban vállalt szakmai együttműködése ellenértékeként került meghatározásra a 36 hónapra járó havi 200.000,- Ft, összesen 7.200.000,- Ft-ot kitevő juttatás. Egyezően nyilatkoztak a felek, hogy a megállapodásban kikötött díjazásból öt hónapon keresztül összesen 1.000.000,- Ft-ot kapott meg a felperes, további kifizetés nem történt. A felperes 2009. augusztus 30. napjától az egyébként 36 hónapos időtartamra vállalt szakmai együttműködését beszüntette, az alperes az általa irányított társaság főtevékenységét jelentő humán egészségügyi szolgáltatás folytatásához harmadik személy szakmai közreműködését kellett igénybe vegye.

Hangsúlyozta, hogy a megállapodás szerint a felperesnek járó juttatás elsődleges forrása a társaság árbevétele volt, a társaság 2010. december 1-jével felszámolás alá került, az alperes nem készfizető kezességet, hanem egyszerű kezességet vállalt, ezért a felperesnek először a főkötelezett társaságtól, a felszámolási eljárásbeli hitelezői igénybejelentést téve kellett volna a teljesítést követelnie, és kizárólag ennek eredménytelensége esetén fordulhatott volna az alperessel szemben. A felperes kizárólag akkor érvényesíthette volna követelését az alperessel szemben, amennyiben a jogvesztő határidőn belül hitelezői igényét a főkötelezettel szembeni felszámolási eljárásban bejelentette volna. Az 1/2007. Polgári jogegységi határozatra is figyelemmel a felszámolás alá került társasággal szembeni jogvesztő hitelezői igényérvényesítési határidő felperesi elmulasztása miatt nem csupán a társasággal, hanem a járulékos kötelezett alperessel szemben is megszűnt a felperes - keresetével érvényesíteni kívánt - követelése. Az elsőfokú bíróság ezt nem értékelve tévesen marasztalta az alperest kezési felelőssége alapján.

Másodsorban arra is hivatkozott, hogy a megállapodásban a javadalmazás feltételül kikötött felperesi kötelezettségek teljesítése nem volt mellőzhető; az alperes okiratokkal támasztotta alá, hogy a felperes a kért dokumentumokat, pénzügyi beszámolókat, információkat, amelyek a társaság gazdasági pénzügyi helyzetében a hitelezőkkel történő tárgyalásokhoz, a kötelezettségek teljesítéséhez elengedhetetlenek voltak, nem adta át az alperesnek. A felperes felé a megállapodás szerint teljesítendő fizetési kötelezettség ezért nem állt be.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kifejtette, hogy az üzletrész átruházási szerződés kizárólag azokat az elemeket tartalmazta, amelyek az üzletrész-tulajdonban történt változás cégbíróságon történő átvezetéséhez szükségesek voltak. Az 5. pontra figyelemmel, azaz arra, hogy a felperes kijelentette, a

társasággal elszámolt, a társasággal szemben követelése, igénye nem állt fenn, megállapítható, hogy a felperes a társasággal elszámolt, de az üzletrész vevőjével, az alperessel nem, az alperessel való elszámolás lényegi elemeit a külön okiratba foglalt megállapodás tartalmazta. E szerződéses nyilatkozat egyértelműen cáfolja azt az alperesi állítást, hogy a felperes és a társaság között rendezetlen elszámolási kérdés állt fenn. A felek tényleges, üzletrész vételára megfizetésével kapcsolatos szándékát tartalmazta a megállapodás, nem pedig megbízási vagy más szerződés teljesítését. A perbeli szerződések az eladó felperes és a vevő alperes közti jogviszonyt, az üzletrész átruházását és a vételár kifizetését szabályozták, a megállapodások szerint a társaság szerződő félként azok megkötésében nem vett részt, jogokat nem szerzett, kötelezettségeket nem vállalt.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet fellebbezésével nem támadott részének a helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezése nem alapos, míg az alperes fellebbezése megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást részben hiányosan állapította meg, és helytelen jogi következtetéssel marasztalta az alperest, részben alaposnak találva a keresetet.

A másodfokú bíróság kiegészíti a tényállást az ... Kft. közhiteles cégnyilvántartása szerinti, illetve a felszámolási eljárással kapcsolatos adatokkal az alábbiak szerint.

A 2008. október 5-i megállapodás és az üzletrész adásvételi szerződés megkötését követően, 2008. október 20-i hatállyal - az alperes minősített többségű befolyást biztosító tagsági jogviszonya mellett - önálló képviseleti joggal felruházott vezető tisztségviselőként is bejegyzésre került az alperes a cégjegyzékbe.

A társaság - ahogy arra az alperes helyesen hivatkozott is - 2010. december 1. napi kezdő időponttal került felszámolás alá. A felperes a társasággal szembeni felszámolási eljárásban a 2008. október 5-i megállapodáson alapuló követelését hitelezői igényként nem jelentette be.

Az így kiegészített tényállás alapján a másodfokú bíróság osztotta a Fővárosi Törvényszék álláspontját a felek közti két megállapodásban foglalt szerződési akarat tekintetében. Az elsőfokú bíróság érdemben helyesen értékelte a felek megállapodásait, a Ptk. 207. § (1), (6) bekezdéseit helyesen alkalmazva, az egységes bírói gyakorlatnak megfelelően vizsgálta a kereset alapjául állított színleltséget. Helytállóan tartotta szem előtt azt, hogy a színlelés nem egyoldalú, hanem valamennyi szerződő fél esetén fennálló, tudatos magatartás, hogy a szerződés akkor színlelt, ha a szerződő felek harmadik személy felé azt a látszatot kívánják kelteni, hogy köztük meghatározott tartalommal szerződés jött létre, ugyanakkor köztük ilyen szerződés nincs; kölcsönösen, egyező akarattal palástolják, hogy a ténylegesen megkötött szerződés helyett más tartalommal, más joghatást kiváltó szerződést kötöttek. Szerződés csak az esetben tekinthető színleltnek, ha a színlelés az ügyleti akaratot érinti és valamennyi szerződő fél részéről fennáll (BDT 2008/1742., BDT 2007/1627., BH 2001/29., BDT 2008/1857.).

Helytállóan jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy a felperes nem igazolta a 2008. október 5-i megállapodás szerinti juttatás vételár címén való kikötését, azaz a mindkét fél részéről fennálló, kétoldalú, az ügyleti akaratot érintő színlelést. Helytállóan tárta fel és rögzítette az elsőfokú bíróság a felek valódi ügyleti szándékát, hogy egyrészt a felperes üzletrésze átruházásában, másrészt abban kívántak megállapodni, hogy a nehéz gazdasági helyzetbe került, likviditási problémákkal küzdő társaság működéséhez az alperes pénzeszköz biztosítását, a felperes pedig - díjazás ellenében - szakmai közreműködést vállalt.

Rámutat a Fővárosi Ítéltábla arra, hogy a két perbeli szerződéssel felállított konstrukció életszerű; az, hogy a likviditási gondokkal küzdő gazdasági társaság esetében a felperes szakmai, míg az alperes pénzeszközei rendelkezésre bocsátását vállalva, a felek közösen célozták nyereségessé tenni a társaságot. A két fél egyesített, pénzügyi és szakmai tevékenysége volt az, amely lehetővé tehetné volna a társaság továbbműködését. A felek együttműködésének a megállapodásban foglalt vállalásával összhangban állt a 2008. október 5-i megállapodásban rögzített további szabályozás, egyrészt az, hogy fizetési kötelezettség a társaságot, mégpedig eredmény, árbevétel terhére terhelte a felperes felé, továbbá az is, hogy a likviditási gondokkal küzdő, tartozásait saját forrásból kiegyenlíteni nem képes társaságbeli üzletrész vételára az adásvételi szerződésben 10,- Ft-ban került kikötésre a szerződéskötéskor. Ahhoz, hogy a felperes a 2008. október 5-i megállapodás alapján, az ott rögzített javadalmazásban - összesen 7.200.000,- Ft erejéig - részesülhessen, az volt szükséges, hogy a felek közös erőfeszítéseik eredményeként nyereségessé tegyék - 36 hónap alatt, a jövőre nézve - a társaságot.

Tény, hogy a 2008. október 5-i megállapodás 5.6. pontjában akként állapodtak meg a felek, hogy a felperesnek járó ellenszolgáltatás a társaság árbevételéből kerül kifizetésre, az alperes elsődlegesen a gazdasági társaság nevében vállalta a felperes javára kikötött juttatás teljesítését, és a társaságot terhelő fizetési kötelezettségért az alperes kezességet vállalt. A társaság nevében tett kötelezettségvállalás - a kiegészített tényállás alapján - az alperes vezető tisztségviselői minőségére figyelemmel megtehető volt, jogszerűnek tekintendő a Ptk. 205. § (1)-(2) bekezdése, a 219. § (2) bekezdése szerint.

A felperesnek járó juttatás kifizetésére köteles személyek, főkötelezettként a társaság meghatározása - a már kifejtettek szerint - összhangban áll a megállapodás egyéb rendelkezéseivel és az elérni kívánt céllal is, azzal, hogy a felperes az ún. eladói közreműködést, a 36 hónapon át kifejtendő szakmai munkavégzést a társaság javára és érdekében vállalta teljesíteni, és a felek a társaság működését - közösen - eredményessé kívánták tenni.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a keresetből 1.000.000,- Ft megfizetésére az alperest készfizető kezesként kötelezte. A Ptk. 274. § (2) bekezdésére is figyelemmel megállapítható, hogy a perbeli megállapodás tartalma egyértelműen

cáfolja a készfizető kezességvállalás tényét. Az alperes helytállási kötelezettsége az egyszerű, sortartásos kezesség szabályai szerint volt vizsgálandó.

Megalapozottan hivatkozott arra az alperes a fellebbezésében, hogy az egyszerű kezesség és a felszámolási eljárásbeli igényérvényesítési rend, a jogvesztő hitelezői igénybejelentési határidő elmulasztása miatt a felperes társasággal szembeni követelése megszűnt, és azt a mögöttes felelős alperessel szemben sem érvényesíthette.

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 28. § (2) bekezdés f) pontja, 37. § (3) bekezdése, 38. § (3) bekezdése szerint az, hogy a felperes a 2008. október 5-i megállapodásból eredő pénzbeli követelését a jogvesztő határidőn belül megtehető hitelezői igénybejelentéssel nem érvényesítette a társasággal szembeni felszámolási eljárásban, jogvesztéssel járt. A felperes követelése a főkötelezett társasággal szemben megszűnt.

A kezesség Ptk. 273. § (1), (3) bekezdése szerinti járulékos jellegéből fakadóan egységes a bírói gyakorlat abban, hogy a főkötelezett oldalán bekövetkezett jogi tények kihatnak a mögöttesen felelős járulékos kötelezettre; a kezes helytállási kötelezettsége addig áll fenn, amíg a főkötelezett tartozása meg nem szűnik, vagy amíg a főkötelezettel szemben bírósági úton érvényesíthető. Ha a hitelező a főadóssal szembeni felszámolási eljárásban a követelését hitelezői igényként elmulasztja érvényesíteni, a mögöttes felelőssel szemben sem léphet fel kezesi felelősség jogcímén. A főkötelezettel szembeni jogvesztés kihat a járulékos kötelezettre is (1/2007. Polgári jogegységi határozat, EBH 2008/1884., BH 2009/20., BH 2006/60., EBH 2012/P.10., BH 2013/216.).

A felszámolási eljárásbeli igényérvényesítés elmaradása, a jogvesztés bekövetkezése miatt a felperes a mögöttesen felelős alperessel szemben sem érvényesíthette a 2008. október 5-i megállapodáson alapuló követelését. A Cstv. 37. § (3) bekezdése, a Ptk. 273. § (3) bekezdése alapján nem volt helye az alperes részbeni marasztalásának sem.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta, és a felperes keresetét teljes terjedelmében elutasította.

Mivel az alperes fellebbezése eredményre vezetett, kötelezte a másodfokú bíróság a felperest az alperes által lerótt 80.000,- Ft fellebbezési eljárási illetékből és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3), (5) és (6) bekezdései alapján mérlegeléssel megállapított ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére. A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt, a 372.000,- Ft kereseti, 416.000,- Ft fellebbezési illetékből álló, összesen 788.000,- Ft eljárási illeték megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdésén túl az Itv. 59. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperest.

Budapest, 2013. év szeptember hó 26. napján

. Mika Ágnes s.k.
a tanács elnöke

. Gáspár Mónika s.k.
előadó bíró

Dr. Kurucz Zsuzsanna s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül:

bírószági tisztviselő